

Ingálfrur av Reyni listamaður stóra framsýning:

Øvundi frælsinum hjá børnum, tá tey gera myndir

JÚSTINUS EIDESGAARD
KALMAR LINDENSKOV

– Eg sat og hugdi eftir eini abbadóttir nú ein dagin. Hon hevði teknað eitt fólk, men fólkíð fylti bert ein part av pappírnum. Fyri at fylla pappíríð út til eina heila mynd, teknaði hon ein fisk niðanfyr í og javnvágin var har beinanvegin. Slíkt listarligt frælsi kann eg øvunda. Hjá børnum er einki pátkið, tey eru so deilig fræls, sigur Ingálfrur av Reyni, sum júst hevur latið upp stóra framsýning í Listaskálanum og sum fyllir 75 ár 18. desember.

Vit sita í hughaligu stovuni hjá Ingálvi av Reyni á Lützenstrøð hósmorgunin. Rúkandi heitt og sterkt kaffi stendur á borðinum og jólabollar frá Gunnleif liggja átilgjar á einum fati. Veggirnir eru prýddir við málningum. Veika vetrarsólin lítur útsýnið úr stovuvindeyganum yvir Havnina og omangjøgnum Nólsoyarfjørð. Stovuvindeygad kann eisini fatast sum ein sjálvstøðugur málningur, ið alla tíðina broytist av ljós-

inum úr erva.

– Eg verið mangan spurður: Hvi malar tú ikki sum tú gjordi í fimtiárunum, tá tú málaði so deiligar náttúrligar málningar? Og eg svarið heilt erligt, at eg dugi ikki at mála soleiðis longur. Eg havi lagt hendan partin aftur um meg og royni at finna nakað nýtt í abstraktu listini, sigur Ingálfrur av Reyni.

– Eg fór til Danmarkar í 1938. Eg fór niður á tekniskúla í Keypmannahavn. Mær tørvaði ikki at stríðast heima fyrri at sleppa at gerast listamaður. Foreldur míni stuðlaðu mær og pápi kom niður við at ansa eftir, at eg kom uppá pláss. Men hann hevði eisini onnur orindi í Danmark. Eg fór niður við Lyrnu. Á tekniskúlanum var tekning og tað við líti. Vit skuldu taka tann klassiska partin fyrst og eg teknaði eftir grískum standmyndin í drúgva tíð. Ikki upprunastandmyndin, men gipsavstoypingar. Christian Højer var lærari, sigur Ingálfrur av Reyni.

– Undir krignum fór eg á Kunst Akademiið at ganga. Tá kom tað sum eg hevði

teknað hjá Christian Højer væl við. Eg visti tær fram og slapp inn. Men tað vóru aðrir føroyingar sum sluppu beinleiðis á Kunst Akademiið. Eitt nú Mikines og Tommy Arge, teimum tørvaði bert at visa síni verk fram. Soleiðis er tað eisini í dag, sigur Ingálfrur av Reyni.

– Tá eg kom niður, vóru føroyingar farnir at mála. Mikines var vorðin kendur og eisini málaði Birgit Jóhannesen, aðrir føroyingar málaðu eisini. Men tað sum stendur klárast fyrri mær frá tíðini niðri vóru dagarnir, tá eg kom heim aftan á kriggið. Eg kom heim 8. desember á fyrsta

túrinum hjá Drotningini aftaná kriggið. Vit komu inn í kollmyrkri klokkan sjei um morgunin, men veðrið var so ringt, at vit sluppu ikki at bryggju fyrr enn klokkan. Havnin var minkað í mínum eygum, men fólkin vóru har. Tað var deiligt at siggja tey aftur. Tey flestu eru deyð í dag.

Ein 70 ára gamal maður tá hevði verið 120 ár í dag, sigur Ingálfrur av Reyni, smilandi og setir seg aftur í sofuni.

Aftanfyrri hongur ein lítill málningur av Mikines. Motivíð er eyðkenda grinda-drápið.

– Handan málningin fekk er einaferð frá Mikines. Eg hevði hjálpt honum við eini framsýning í Keypmannahavn. Eg eigi ein annan eisini. Hatta er ein av teimum góðu málningunum hjá Mikines. Hann var so ótrúliga produktivur. Eg vitjaði hann í Mikinesi í 1949. Hann málaði úti og nýtti lidnu málningarnar sum skitsur til stórra málningarnar niðri. Hann var úti upp til fýra ferðir um dagin. Hann hevur málað túsundtals málningar. Hjá mær gongur tað meira seint, eg málið um aftur og um aftur. Men omanfyrri túsund málningar man eg hava málað gjøgnum árini. Eg veit ikki hvar allir málningarnir eru endaðir, tí eg havi ongantið skrásett teir. Men teir eru víða um, eisini úti á bygð, sigur Ingálfrur av Reyni.

– Eg haldi, at vit hava nógv gott at vænta okkum frá teimum ungu føroysku listamonnum. Teir eru vorðnir so nógv meira fjølbroyttir í dag. Vit hava listamenn, sum burturav fáast við grafikk, aðrir takast við skulpturar og aðrir aftur við málningalistina. Teir finnast innan allar greinar av listini og teir eru væl skuladur. Men tað tydingarmiklasta av øllum, teir hava góð evni, sigur Ingálfrur av Reyni.

– Tað er eitt sindur logið við málningunum hjá mær. Summar, sum eg haldi vera góðar, dáma fólk als ikki, meðan aðrir sum eg ikki eri fegin um, eru vælumtóktir. Tað ber næstan ikki til at máta hvat er góð list. Mær dámar væl at mála stórar málningar. Tann størsti eg havi málað mátar fýra ganga fimm metur. Á stórum málningum hevur tú pláss, tú fær flutt teg. Ein vansi er tó, at tú ikk sær allan málningin í senn. Hann er í fleiri portum og við hvørt er neyðugt at gita sær litirnar til, sigur Ingálfrur av Reyni.

– Tað ber ikki til at siga at abstrakt list er góð og naturalistisk er vónalig ella øvugt. Øll list er góð, tað er líka mikið hvørja listagrein tú hyggur eftir. Men ymist er hvussu teir ymisku listarmennirnir kenna seg á teimum ymsku greinum. Summir kenna seg væl á einari, aðrir á fleiri, sigur Ingálfrur av Reyni.

Síðan Ingálfrur fór undir at mála abstraktar málningar, fyrst í sekstíárunum, er hann vorðin okkara kendasti á hesum økinum. Hann hevur eisini verið undangongumaðurin, sum fleiri nýta sum fyrmynd.